

IRAKASKUNTZA-GIDA

2016/17

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

4. maila

IRAKASGAIA

25782 - Komunikazioa Euskaraz: Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Arloa

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasketa planen helburuetan zehazten den bezala, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzien Graduko ikasleek arlo hauetan aritzeko gaitasun orokorrak eskuratuko dituzte: hezkuntzan, osasungintzan, kirol eta aisialdian eta kudeaketan. Edozein gizartetan goi mailako tituludunek ardura berezia dute hizkuntza-komunitateari begira. Haiek sortutako testuek eta mezuek hizkuntzaren estandar formala errespetatu behar dute eta egokiak izan behar dira dagokion komunikazio-egoeraren arabera. Horrenbestez, etorkizuneko profesionalak trebatu egin behar dira gauza izan daitezzen hizkuntza-baliabide egokienak erabiltzeko eta euren bizitza akademiko eta profesionalean komunikazio-egoera bakoitzari behar bezala erantzuten jakin dezaten.

Bestalde, euskara hizkuntza gutxitua izanik, ez du oraindik gaztelaniak duen hedakuntza eta erabilera kirolaren eta jarduera fisikoaren arloan zein aisialdiaren esparruan; gure ikasleek, etorkizuneko profesional aditu gisa jardungo duten neurrian, garrantzizko eragileak izango dira euskararen normalizazioan, eta horrenbestez, hizkuntzaren alderdi normatiboak zein pragmatikoak ezagutu behar dituzte. Unibertsitateko Plan Gidariak oso aintzat hartzen du ardura hori eta bere ekarpena egiten du Euskararen Araua eta Erabilera eta Komunikazioa Euskaraz ikasgaiekin.

Komunikazioa Euskaraz ikasgai honek arloko hizkeraren estandarizazioari egin nahi dio ekarpena. Espezialitate eremuko testu akademiko eta profesionalak landuko dira (idatziak edo/eta ahozkoak) ikaslea haien espezifikotasunaz jabe dadin.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

- Jarduera fisikoaren eta kirolaren zientzien arloko testu generoak ulertzea, interpretatzea, eta ahoz zein idatziz erabiltzeko gauza izatea, bereziki, haien alderdi komunikatibo eta testualak kontuan hartuta.
- Espezialitate arloan ohikoenak diren testuak identifikatzea eta komunikazio-egoeraren arabera ezaugarritzea, bereziki egoera formaletan eta ez-formaletan duten erabileraren arabera.
- Espezialitate arloko testu akademiko eta profesionalak testu-generoen aldetik dituzten ezaugarriez eta erregulartasunez jabetzea (iritzi testua, ahozko azalpena, instrukzio-testua …).
- Ahozko zein idatzizko ekoizpenen bidez ezagutza testuarekin eta linguistikoa sakontzea (edukien planifikazioa, kohesioa, konexio, koherentzia, zuzentasun gramatikala, e.a.)
- Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea hizkuntza-baliabideen formari, esanahiari eta erabilerari buruzko informazioa lortzeko, bereziki Interneten eskuragarri daudenak.
- Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko literatura zientifikoa ulertzea, bertako hizkuntzetan eta zientziaren eta teknologiaren esparruan erabiltzen diren beste hizkuntza batzuetan

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

- Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko mintza-jarduna eta komunikazio-eskakizunak:
  - Helburuak, komunikazio-egoerak (baldintza fisikoak, mintzaideen ezaugarriak, euskarriak eta baliabideak …), gaiak, gaien trataera, egoera formalak eta ez-formalak...
  - Espezialitateko hizkera ea lexiko sorkuntzarako bideak
- Iritzia emateko testuak
  - Iritzi artikulua
  - Debatea
- Azalpena emateko testuak
  - Idatzizko azalpena
  - Ahozko azalpena
- Baliabide informatikoak eta kontsulta-tresnak

EGITARAU PRAKTIKOA:

 Komunikazio jarduerak: entzuketa arretatsua, informazioa eskuratzeko irakurketa, jendaurreko azalpena, ahozko elkarreragina, elkarreragin idatzia,...

 Informazioa eskuratzeko jarduerak: Testu generoen erabilerarekin lotutako Informazioa eskuratzeko jarduerak, hizkuntza lantzeko baliabideak,...

 Testuak: ikastarorako aukeratuko den testu lagin hautatu baten lanketa, esate baterako, lan-dokumentuak (gutunak, aktak, deialdiak...), txostenak, artikulua, material tekniko (arauak eta jarraibideak, fitxak...), hedabideetako testuak (albisteak, erreportajeak, iritzi-artikuluak, artikulua...), lege-testuak (arauak, ebazpenak...), eta abar.

METODOLOGIA

Kurtsoak hertsiki erlacionatutako alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Ariketa praktikoetan oinarrituko dira eskolak bereziki. Ariketa horiek oinarri hartuta emango ditu irakasleak behar diren azalpen teoriko gehienak. Eskolak aurrez aurrekoak izango dira eta E-Gela erabiliko da euskarri lagungarri gisa.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	30		20		10				
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	45		30		15				

Legenda: M: Maistrala S: Mintecia GA: Gelako p. GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p.
GCL: P. klinikoak TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio jarraituaren sistema
- Ebaluazio mistoaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 10
- Banakako lanak % 50
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 20
- Lanen, irakurketen... aurkezpena % 20

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ebaluaziorako hiru aukera aurreikusten dira:

 A modalitatea: ebaluazio jarraitua (%100)

 B modalitate mistoa: ebaluazio jarraitua (%75) + azterketa (%25)

 C modalitatea: azkeneko proba (%100)

A modalitatea: Ebaluazio jarraitua. Hauxe izango da ohiko modalitatea. Kasu honetan, ikasleek, azterketa-probaren ordeztan egindako jardueren bidez eskuratuko dute kalifikazioa:

• Gelan egindako ariketak eta praktikak: %10

• Banakako lanak: %50

• Talde lanak: %20

• Lanen ahozko aurkezpena: %20

B modalitatean ikasleek irakasgaia gelako lanen bidez gaintu ahal izango dute (gehienez,%75), eta azkeneko proban nota hori jasotzeko aukera izango dute (%25). Beraz, ikasle hauen kasuan, azterketa ez da baztertzaileria izango. Irakasgaia A zein B modalitateetan jokatu ahal izateko ezinbestekoa izango da irakasleak eskatutako lan gehienak (%90) garaiz eta moduan ematea eta horietako bakoitzaren kalifikazioa gaintuta izatea.

C modalitatea: Arrazoi justifikatuengatik eskoletara etortzerik ez duen ikasleak nota guztia jokatuko du azkeneko proban. Proba horren edukiak eskoletan landutako gai eta ariketa praktikoa zein teorikoen inguruan izango da. Ebaluazio-irizpidea hurrengoak izango da:

a) E-gelan deskribatuta egongo den banakako lan bat entregatzea: % 30.

b) Ordenagailuko ariketa praktikoa: %10.

c) Amaierako proba idatzia: test erako ariketak eta idatzizko eta ahozko testuen ekoizpena egiteko: %60.

C modalitateko irizpide hauek ohiko zein ez-ohiko deialdietarako erabiliko dira.

Ikasleek aukera izango dute DEAILADIARI UKO. Horretarako, Gradu Ikasketen eta Berrikuntzaren Arloko Errektoreordetzaren araudian zehazten den bezala, eskaria egin beharko diote irakasgaiko irakasleari idatzi bidez eta azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino 10 egun lehenago.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ezohiko deialdian ikasleak azterketaren bidez eskuratuko du kalifikazioa. Ikastarorako lan monografikoa aurreikusten bada, hura ere egin eta gaintuta izan beharko du behin betiko kalifikazioa eskuratzeko.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasleak E-Gelan eta Erreprografia Zerbitzuan uzten dituenak.

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- ALBERDI, X. & SARASOLA I. (2001). Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia, Bilbo, EHU.
- ELORDUI, A. eta ZABALA, I. (2005). "Euskararen normalizazioaren erronka berriak: komunikabideetako profesionalak eta hizkuntzalariak elkarlanean" Mikel Arrieta; María González, Arantza Gutierrez, Idoia Torregarai, Ana Urkiza; Aitor Zuberogitia (ed.) Kazetaritza Euskaraz: oraina eta geroa EHUko Argitalpen Zerbitzua. Bilbo: 375-382
- EUSKALTZAINDIA (1986). Maileguzko hitz berriei buruz Euskaltzaindaren erabakiak
- EUSKALTZAINDIA (1992-). Euskaltzaindiaren arauak. Bilbo: Euskaltzaindia.
- EUSKALTZAINDIA (1992). Hitz elkartuen osaera eta idazkera
- EUSKALTZAINDIA (2000). Hiztegi batua. Euskaltzaindia, Bilbo.
- GARZIA, J. (2008). Jendaurrean hizlari. Irun: Alberdania.
- GUTIÉRREZ RODILLA, B.M. (1998). La ciencia empieza en la palabra. Análisis e historia del lenguaje científico. Ed. Península
- GUTIÉRREZ RODILLA, B.M. (2005). El lenguaje de las ciencias Ed. Gredos
- HAEE / IVAP (2005). IVAPeko estilo-liburua. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IDIAZABAL, I. & GARCIA, I. (ed.), (2007). Ahozko euskara. Azterketak eta irakaskuntza. Bilbo: EHU. (sare-argitalpena: www.testubiltegia.ehu.es).
- IDIAZABAL, I. & LARRINGAN, L.M. (arg.) (1998). Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratzeko baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
- IVAP (1997). Argiro idazteko proposamenak eta ariketak. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IVAP (2003). Galdezka: euskarazko zalantzei erantzunez. HAEE/IVAP, Gasteiz.
- konsulta: <http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43->
- UZEI (1982). Maileguzko hitzak: ebakera eta idazkera
- UZEI (1988) Laburtzapenen gidaliburua (siglak, ikurrak eta laburdurak) Elkar. Donosita
- ZABALA, I. (2000). "Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak", Ekaia, 12.
- ZUBIMENDI, J.R. (2004). Ortotipografia, Gasteiz: Eusko Jaurlaritza.
- Sareko573/es/contenidos/informacion/dih/es_5490/adjuntos/estilo_liburua/ortotipografia.pdf

Gehiago sakontzeko bibliografia

- ALEGRIA, A.; DIAZ DE GERENU, L. & MANTEROLA, I. (2008). "Ahozko komunikazioa. Ahozko diskurtsoa arautzen duten osagaiak eta arauak. Ahozko komunikazioari dagozkion estrategiak". I. Garcia & K. Bujan (arg.), Bigarren Hezkuntzako irakasleak. Euskara eta Literatura. Gai hautatuak. Sevilla: MAD.
- CABRÉ, M.T. (2002). "Terminologia ala terminologiak? Hizkuntza-espezialitatea ala diziplinarteko alorra?" Uztaro, 40-2002: 63-74 (euskaratzailea: A. Aierbe)
- CIAPUSCIO, G.E. (2003). Textos especializados y terminología. IULA. Universitat Pompeu Fabra
- CLANCHY, J. & BALLARD, B. (1992). Como se hace un trabajo académico. Guía práctica para estudiantes universitarios. Zaragoza: Prensas Univ. de Zaragoza.
- CREME, PH. & LEA, M.R. (2000). Escribir en la universidad. Barcelona: Gedisa.
- GARZIA, J. (2005). Kalko okerrak. Vitoria-Gasteiz: EJren Argitalpen Zerbitzua. [on line: http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-573/eu/contenidos/informacion/dih/eu_5490/estilo_liburua_e.html]
- MUJICA, A. (2005) "Hiztegi Batua» eta terminologia zientifiko-teknikoa: elkarguneak, estuguneak eta gurutzaguneak" SENEZ, 28 (2005)
- PLAZAOLA, I. & ALONSO, P. (ed.) (2007) Testuak, diskurtsoak eta generoak. Erein. Donostia
- VAZQUEZ, G. (arg.) (2001). Guía didáctica del discurso académico escrito: como se escribe una monografía? Madril: Edinumen.
- ZUBIMENDI, J. R. & ESNAL, P. (1993). Idazkera-liburua. Gasteiz: Eusko Jaurlaritza.
- ZUBIRI, I. & ZUBIRI, E. (1995). Euskal Gramatika Osoa. Didaktiker: Bilbo.

Aldizkariak

- Administrazioa euskaraz
- Ekaia
- EKHUYAR Zientzia eta Teknika
- Hik Hasi

Interneteko helbide interesgarriak

- ADMINISTRAZIOKO HIZKERA: http://www.ivap.euskadi.net/r61-2347/eu/contenidos/informacion/admin_hizkera/eu_3810/hizkera_menu_e.html
- AGIRI SOZIOLABORALEN EREDUAK:
http://www.kultura.ejgv.euskadi.net/r46714/eu/contenidos/informacion/dokumentu_soziolaboralak/eu_9374/agiri_soziolaboral_ak.html
- AZPIDAZKI (Administrazio eta zerbitzuen arloan euskara erabiltzen laguntzeko gomendio, argibide eta baliabideak; EHU):

www.ehu.es/azpidazki

CENTRE DE REDACCIÓ: <http://mutis2.upf.es/cr/casjur2005/index.html>

DUDANET: <http://www.ivap.euskadi.net/r61-v50001x/eu/v50aWar/comunJSP/v50acambioldioma.do?v50aCgaldioma=eu>

EHULKU: <http://www.ehu.eus/es/web/euskara/ehulku>

EUSKALTERM (terminologia bankua): www1.euskadi.net/euskalterm

EUSKARA BATUAREN ARAUAK eta HIZTEGI BATUA: www.euskaltzaindia.net

<http://parles.upf.edu/cr/casacd/index.html>

<http://www.ehu.es/azpidazki/>

<http://www.ehu.es/ehulku>

<http://www.euskaltzaindia.net>

<http://www.hiztegia.net>

<http://www.uzei.com/hobelex/>

<http://www.xuxen.com>

Ikastaroa egiteko gutxienez euskararen oinarritzko ezagutza izan behar du ikasleak.

OBSERVACIONES

Osasungoa Euskaratzeko Elkartea, <http://www.oeegunea.org>

www.euskaltzaindia.net

www.gipuzkoa.net/kirolaeuskaraz

www.hiztegia.net

www.xuxen.com

Zientzia eta Teknikaren aldizkaria, <http://www.zientzia.net>

OHARRAK

Ikastaroa egiteko gutxienez euskararen oinarritzko ezagutza izan behar du ikasleak.